

Piparkoogitootja

- Milka, kiirusta, muidu ma ei tee seda!

Ma kuulsin, kuidas mu ema väljastpoolt tuba hüüdis. Oli hakanud koidikuma - turuplatsil algas peagi laat. See oli iga-aastane üritus, kus ma võisin kohtuda enamiku oma sõpradega, kellega ma jooksin koos läbi kesa põldude või korjasin niitudelt lilli, et neist girlande teha. Kuni paar aastat tagasi tegime seda iga päev. Meil kõigil on palju õdesid-vendi, nii et töö oli laiali, nii et meil oli aega looduses puhata. Kahjuks lahkus osa meie seltskonnast linna või Torontosse tööle, mis tähendas, et igaühe kohustused talus kasvasid. Mina olen seitsmest õest-vennast noorim, Raslaw aga vanim, nii et me jäime maale koos emaga. Üks meie vendadest õpib kodust kaugel mungaks - see oli tema saatus. Me usume, et tema kirikule ohverdamine toob perele õnne ja viljakust - see on meie piirkonnas olnud sajandeid tavaks. Ülejäänud õed-vennad palgati tööle linna või teistesse taludesse. Niimoodi elas iga pere selles piirkonnas.

Toruń oli siin Pommeri elu keskus. Peale iga-aastase laada olid siin kogu aeg mitmesugused kaupmehed. Meie ja teised põllutöölised varustasid neid kaupadega, mida me vahetasime vajalike esemete vastu. Veelgi enam, linnas oli võimalik külastada kirikut ja vaadata näitetruppide poolt lavastatud teatrietendusi. Ma ei saa salata, et ootasin iga kord pühapäeva - missapäeva ja etenduste päeva. See oli meeldiv vaheaeg raskest tööst põllul ja loomadega.

Toruńi dünaamiline areng oli tagatud hansalaste poolt. Raslaw seletas mulle selle toimimist, kui olin noorem. Ta näitas mulle isegi kaarti, mis ühe laada ajal turuplatsil rippus. See oli täis värve, peamiselt siniseid - need sümboliseerisid Läänemerd, mis eraldas Poolat Rootsist ja Taanist. Punased ristid tähistasid linna, mis kuulusid ühendusse. Tõsi, ma ei olnud kunagi välismaal käinud, kuid vaadates kaugete maade külastajaid, kes esitlesid oma kaupu laadal, sain palju teada nende päritoluriigi kohta. Iga kaupmees müüs midagi erinevat - rannikuäärsed tõid kaasa kalapüügi- ja navigatsioonivahendeid, teised aga taimi, mida siinkandis ei leidu. Nad rääkisid ka erinevaid keeli, mis olid enamikule arusaamatud, kuid žestide ja näoilmete abil ei olnud meil probleeme nendega suhtlemisel.

Võtsin korvi, milles olid poolikud villased niidid, ja liitusin juba tramplikul teel ootava naisega.

- Kas Raslaw tuleb sinna? - küsisin, toetades kaupa puusale.

- Ta istub värava juures meie pool. Kui need metsast pärit inimesed jälle ei kakle,“ ohkas naine. Paar nädalat tagasi puhkes kaklus, sest üks metsamees pani osa metsast põlema. Pole selge, kas see oli tahtlik või mitte, aga mõnele oli see suurepärane ettekääne kakluseks, mida valvurid pidid leevendama. - Kas sa nägid, mida nad temaga tegid? Tükk tema kõrvast on kadunud! Ta oleks peaaegu kaotanud pea ühe puukillu pärast. Niipea kui ma neid taban....

- Ema - katkestasin kiiresti, et säästa ennast ja möödakäijaid mürtsu kuulmisest. Ta laskis vastuseks vaid ohkama. Ettevalmistused iga-aastaseks messiks, kus kõik esitlesid oma parimat toodangut, olid närvesöövad. Toruńi avar turuplats ja sealt välja viivad tänavad olid kaubanduskeskuseks. Vaid mõne päevaga täitusid need kaugetest paikadest saabunud välismaalastega. Vältimatult muutus see nii rahvarohkeks, et kitse viimine kioskile oli peaaegu võimatu. Loomad olid koostööst hoidunud - neid peletasid eemale kolksuvad, paiskuvad, karjuvad inimesed või vabalt jooksvad koerad, kes otsisid toidujääke.

Ema luges päevi tagasi, kuni see lärmakas üritus on möödas. Ta kõndis rahulolematult ringi, nagu oleks teda hammustanud kari gitsarite. Ja kuidas ta kurtis! Ja see oli müra, ja keegi lükkas rukkikaussi ümber ja hea tera läks kurgu.

Kui olin jõudnud kioskisse ja pannud õmblusmaterjalid tammepuust lauale, pöördusin Raslawi poole.

- Nad tegelikult ajasid sind taga... - haarasin linase riidejupi ja pühkisin juba kuivanud verd venna

küljest.

- „See pole midagi, tähtis on, et nad lõpetasid üksteise torkimise. Siiani - vastas ta kerge valurõõmuga grimassiga. Raslaw, kuna ta oli mu õdedest-vendadest kõige vanem ja oli palju üle elanud, näitas kõige rohkem mõistust. Ta näitas harva nõrkust. Vaevalt, et see oli üllatav - ta oli minust rohkem kui pea võrra pikem ja valvurina töötamine oli pannud teda lihaseid kasvatama, sirguma ja enesekaitset õppima. Pealegi ulatus üle tema põse arm - see oli tulemus ühest kakkusest öise rünnaku ajal valvemaja vastu, kus hoiti relvi. Raslawi välimus võis tekitada mõningast muret.

Meie tähelepanu juhtis minu ema poole jooksev mees. Tema hingamine oli närviline ja ebastabiilne ning tema tavaliselt välitöödel kantaval tööriietusel olid võitluse jäljed. Ma tundsin teda silmast silma; ta oli juba heas eas ja tal oli kamp lapsi, kes mõnikord napsasid lähedalasuvasse veskissee transporditud vilja ja söötsid seda kanadele. Tema silmad olid suured ja sammud ebakindlad, ta värises.

- Sidemed. Kiiresti! - Ta hingas välja, toetades käed põlvedele.

- Aga mis on juhtunud? Kes on vigastatud? - Ema püüdis midagi teada saada, kuid talupoeg ei olnud kuigi innukas rääkima üksikasjadest, mis näiliselt dramaatilisest olukorrast rääkisid. Silmanurgast märkas, et Raslaw tõusis kiirustades hobuse selga. Ta sirutas käe mehe poole abistava žestina.

- Ma annan sulle küüti, see on kiirem - ütles mu vend ja mõne aja pärast oli kuulda vaid kabjade klõppimist Toruhi tänavaid ääristavatel munakividel. Minu ema ja mina vahetasime murelikud pilgud. Meie naabruskond oli üsna vaikne - kui olime lapsed, käisime pärast pimedat tagasi. Tõsi, me ei eksinud liiga kaugele, kuid pimedus põldudel oli lausa egiptusepärane. Suurim oht oli metsloomade poolt: metssigade, rebaste ja huntide poolt, kuid need ei tulnud päevavalguses välja. Hakkasin üha intensiivsemalt mõtlema, mis selle õnnetu mehega juhtunud oli. Ma ei pidanud vastust kaua ootama.

Järgides ema juhiseid, kõndisin läbi värava, mille mehed olid varem maha jätanud. Vaatamata pimestavale päikesele, mis aeglaselt zenitist eemaldus, nägin oma venda hobuse seljas minu poole galopeerimas. Ratsanik rippus ja tema kastanpruun mantel läikis higist. Augusti tilk kiusas ka teda.

Raslaw hüppas hobuselt maha ja vaatas siis resigneerunult mulle otsa.

- Ma polnud kunagi varem midagi sellist näinud. - Ta irvitas ja toetas käe looma kaelale. - Tavaliselt naersin ma nende nõiduse- või muude marude juttude üle, aga see... Haav näiliselt sarnanes sirbi lõikega, kuid ülejäänud jäljed nägid minu silmis pigem välja nagu põletushaavad, teate küll...?

- Kas sa ei hakka arsti kutsuma? Ta oskab ehk rohkem öelda.

- Olin just tema poole teel, aga ma ei tea, kas ta lubab nii kaugele linnast välja vaadata, sest seal on laad. - Noogutasin ja astusin kõrvale, et ta saaks oma hobusega läbi värava kõndida.

Tulles tagasi laua juurde, kus me ema ja mina kauplesime maaomaniku - meie tööandja - nimel, kuulsin naise tõstetud häält. Hetke pärast tundsin ta ära - see oli Wojslawi ema. Ta seisis keset turgu nutmas ja uudishimulikud inimesed peatusid, et küsida tema kurbuse põhjust.

- Minu poja on mingi kurat laastanud, kes teab, kas ta jääb ellu! Ja arst nõuab ainult raha! Nendel inimestel ei ole halastust... - ta nuttis, rebides juuksed peast. Rahvahulgast tulid küsimused, kus, kuidas ja millal see juhtus. Naine ei suutnud üheski neist vastata.

Raslaw eraldus pealtvaatajate grupist, siis toetas ta ohvri ema käega. Märkas, et ta hakkas naisele midagi kõrva sisse ütleva. Pärast kiiret pilku minu suunas järelendas, et ta rääkis tema poja külastamisest. Hetk hiljem oli naine juba vanema taluperenaise hoole all ja mu vend galopeeris koos meedikuga teisel loorberihobusel linna väljapääsu poole.

Järgmisel päeval, kui laada kohale olid jäänud vaid tühjad lauad, rääkisin emale kogu olukorrast.

- Ma ei ole üllatunud, et lõpuks midagi sai temast aru. Talle meeldis alati midagi relvastada või neiu vihale ajada. Kas mäletate, kuidas ta kunagi talvel Raslawi järve viskas? Jää murdus tema all ja

me päästsite ta vaevu välja! Siis andis ravimtaimepidaja meile soojendavat salvi ja külmavärinad kadusid. Oled sa selle juhtumiga tema juures käinud? - küsis ta, võttes nisuleiva tüki riidetükist välja ja asetades kaks puunõu.

- Mu vend tõi ravitseja, kuid ilma maksmata ei öelnud ta midagi, tegi ainult silmad nagu kuldmyndrid, lahkus ja käskis kambrit tuulutada. - Vastasin resigneerunult - ütlen Raslawile, et ta läheks tema juurde.

- Parema oleks, kui sa läheksid. Ta oskas alati paremini tüdrukutega rääkida. - Tõstsin vastuseks kergelt kulme. Jahedast kambrit väljudes tundsin kuuma õhu laine. Oli suve keskpaik, viljad põldudel olid muutunud kuldseks ja põllulilled - moonid ja rukkililled - piilusid kõrte vahelt läbi. Valisin tee, mis viis mööda maad, kus minu pere on töötanud nii kaua, kui ma mäletan. Kuid midagi jäi mulle silma.

- Hei, sina seal! Mine sellest põllust ino ükskord maha! - Kuulsin metsaservast kostvat hüüdu ja lähenesin pisut ehmunult esialgu tundmatule talupojale. Ma ei pidanud midagi ütleva, ta pidi mu näoilmeist märkama, et ma ei tea päris täpselt, mis toimub. Mõne aja pärast tundsin temas ära oma ema venna.

- Meridiaan sööb sind ära. Sama, mis peaaegu tappis Wojślawi sirbiga.

- Meridiaan?

- Noh, räbalas tüdruk, jubedalt koledasti. Sa oled noor, nii et sa ei tea seda veel, aga nendel väljadel tiirutab rohkem kui ainult metssigu. Jää metsa, kuni jahedamaks läheb. Meil on vett, kui....

- Mees avas silmad pärani, ajades pilgu kaugele põllule. Kui ma ümber pöörasin, uskusin kohe tema sõnu.

Seal hõljus küntud maa kohal tüdruk, kuid tema kuju meenutas pigem paljas inimskeletti. Ta kandis räsitud, räpast tuunikat ja tema juuksed meenutasid tolmutpilve - segamini ja keereldes ümber pea. Kohati tiirlesid hiired ja ämblikud kobarate vahel ning lagunemislõhn ulatus meie nina ette.

Meridiaani nägemine hirmutas mind ja ma tundsin valusat külma - hoolimata taevast kõrvetavast päikesest. Hetke pärast raputasin end lahti ja vaatasin enda kõrval kükitavat talutüdrukut.

- Kuidas temast lahti saada? Lõppude lõpuks tapab ta pool küla maha, enne kui põllutööd lõpetatakse!

- See ei ole esimene selline paharet selles piirkonnas. Heakümmend aastat tagasi oli ka siin üks selline. - Minu tädi osutas küntud maa ümber lendavale meridiaanile. - Õnnetu mees, kes selle alla tõi, ei elanud rünnakut üle, erinevalt Wojślawist. Surnu perekonnale soovitati püstitada talle kuju.

- Ja põrutada tema lemmikrohvi. Mäletate, kui kogu kommuun otsis metsas marju? - lisas onu ja tema naine vastas küsimusele noogutades.

Kui ma kuulasin kõrval istuvate talupoegade vestlust, vaatasin, kuidas põllul hirmus olend lõmastas. Kummalisel kombel ei olnud see huvitatud loomade - kündide külge aheldatud karja ja kõva koorest seemnete mahlast keskosa nokkivatest lindudest - kahjustamisest. Meridiaan ei heitnud neile isegi lühikest pilku ja vaatas vaid ringi, otsides meest, keda ta suure tõenäosusega oleks kohelnud nagu Wojślaw.

Me kõndisime ümber põllu koos kopaga ja läksime lahku, sisenedes oma jahedatesse puumajadesse. Ema valmistas just pärastlõunast sööki, segades putru ja lisades sellele veidi kitsepiima.

- Kus sa nii kaua olnud oled, Miłka?

- Ma nägin teda... Seda, kes Wojślawi maha matsid - vastasin, istusin puust toolile, ema lasi lusika käest välja. - Ta hulkus naabri juures põllul, aga mind ei näinud! Piilusime onu ja tädiga metsas.

- Ära mine homme üksi kaugemale kui kambri taha. - Ta vaatas mulle nii rangelt otsa, et ma võpatasin. - Sa ei võta seda riski.

- A-mutt ema! Ma arvan, et ma tean, kuidas ta siit välja saada!

- On teisi inimesi, kes saavad selle eest hoolitseda,“ naeratas ta rangelt ja läks tagasi söögi valmistamise juurde, mõne minuti pärast pani ta pauguga lauale aurava toiduga täidetud puust taldriku.

Raslav astus minu kõrvale, mis tõi talle ema poolt suurt austust. Siiski oli ta minust vanem ja töötas valvurina, nii et oskas end kaitsta. Vajadusel ka põgeneda.

- Ma kohtun täna Wojślawiga, küsin temalt, mis tema kallimale meeldis ja miks ta muutus selliseks unistuseks.

- Aitäh, vend. Ema ei võta minust pilku maha, ma olen kiindunud. - Korrastasin oma käed, nagu oleksid need nähtamatute ahelatega seotud, ja mu näole ilmus pahameele irve. Raslaw kikerdas ja silitas mu juukseid.

- Ma räägin sulle kõik, mida ta ütleb, väike õde.

Veidi aega hiljem istus ta hobuse selga ja ratsutas aeglases paleosõidus kambrist minema, samal ajal kui mina läksin koos emaga meie kioskisse laadal. Lärmakas, rahvarohke ja lämbe - oli ju keset suve, saagikoristus lähenes.

Täna müüsi üsna palju - mõned rullid villast lõnga, leivad värsket ja krõbedat leiba ning linasest riidest lehed. Meie maa isand - rikas ja väärikas rüütel, riietatud tuunikusse, mille seljas oli suur vapp. Joonisel oli kujutatud Toruńi vapp - ingel, kes hoiab käes kuldset võtit. Härrasmees oli võtnud meie eelmise sissetuleku ja jätnud meile piisavalt, et osta lüpsilehm. See avas palju võimalusi - meie kits annab piima, aga mitte palju. Pealegi tõmbavad veised künda, mis võtab kindlasti meie põllutöödelt ära.

Õhk minu ja ema vahel oli raske - ta andis mulle ainult kuivi korraldusi, muud ei midagi. Õhtul läksime koju tagasi, vaikides. Varsti pärast seda tuli mu vend tagasi, täiesti õigel ajal õhtusöögiks. Kui me sõime, torkas ta mu vasikat laua all, andes märku, et ta tahab minuga rääkida. Ma vaatasin talle nõusolevalt otsa, veendudes, et mu ema vaatab oma kaussi.

- Milka, kuule. Ma sain natuke teada ja ma arvan, et me oleme selle nõia pagendamisele lähedal. - Me istusime toa kõrval murul, vaatasime põlde ja Toruńi seinu. - See tüdruk küpsetas piparkooke, nii et muidugi meeldis talle. Ta elas turupiirkonnas koos oma isa ja mitme õega. Mis puutub tema surma... Wojślaw ütles, et paar päeva enne pulmi oli ta väga haigeks jäänud - ilmselt mürgitas teda miski. Ta ütles, et ta ilmselt segas taimi.

- Kas te arvate, et tal polnud mingit seost tema surmaga?

- Ma ei ole selle peale mõelnud, aga ilmselt kutsus ta ravimtaimede spetsialisti. Ta andis tüdrukule vastumürki, kuid oli juba liiga hilja.

- Nii et sa pead küsima vanaema käest,“ vastasin. „Vanaema“ oli see, kuidas kõik kutsusid ravimtaimede müüjat. Ta oli eakas naine, salapärane ja rääkis väga vähe. Ma ei usu, et keegi oli näinud teda kunagi linnas jalga astumas. Ta kõndis metsades ja niitudel, kogudes terve päeva taimi või linnusulgi. Enamik talupoegadest kasutas tema teenuseid - need ei olnud palju odavamad kui linnaarsti pakutavad ja sageli ka tõhusamad.

Ema lasi tõkke lahti - ma võisin juba minna, kuhu ja millal ma tahtsin. Niisiis läksime Raslawiga vanaema juurde. Tema suvila ei olnud meie majast kaugel, kuid oli metsaservas puude vahel peidus. Sinna viis kinnikasvanud rada, loomad ei käinud läbi, nii et maa ei olnud tihendatud nagu karjamaal. Tundsime jalge all pehmet muru; tundus, nagu kõnniksin samblal. Erinevalt vennast ei olnud mul oma jalanõusid, kõndisin kogu aeg paljajalu. Ainult talvel tegime emaga kingakarbi, et oma keha soojana hoida.

- Kas sa oled sees? - Raslaw koputas puust uksele, mis tema käe surve all särises hingedel. Kui me väikesed olime, hirmutasid vanemad sõbrad meid sellega, et niipea, kui me just sellele uksele lähedale jõuame, haarab vanaema meid kraest kinni, tirib meid sisse ega lase meid enam kunagi välja. Muidugi olid need täielikud muinasjutud - vanaema ei teinud kunagi kellelegi haiget ja kui vaja, siis oli ta see, kes päästis vigastatuid oma rohtudega.

Ta ei vastanud, kuid me mõlemad kuulsime, kuidas ta esemed maha pani ja ukse poole kõndis. Ta keeras selle lahti ja vaatas meile otsa.

- Mida te vajate?

- Me tulime rääkima, vastas Raslaw vaikselt, naeratas ja koputas käega uksele, et seda laiemalt avada.

- Hm...

Taimepidaja eemaldus kambri sügavusse, näidates meile, et tuleme tema järel sisse. Ta pani poti vett tulele.

- Me teame, et Wojślaw kutsus daami, kui tema kallim oli haige. Kuid teda ei õnnestunud päästa. Kas on võimalik, et ta kutsus abi konkreetselt liiga hilja?

- Te loete inimesi väga hästi, mu lapsed. - Naine nõjatus vastu suurt lauda, millele olid laotatud kimbud kuivatatud ürte. - Kui ma ravimiga kohale jõudsin, oli see juba kasutu. Selleks, et ta paraneks, peaks juhtuma ime. Vaene tüdruk... Meie piirkonnas ei ole taimi, mis annaksid selliseid mürgistuse sümptomeid.

- Nii et... ta omandas mürgi kusagilt? Ainult milleks?

- Tema surm ei olnud juhuslik, ta suri kohe pärast pulmi. Wojślaw oli juba kaasavara omandanud, nii et tal oli millestki elada.....

Me vaatasime vennaga teineteisele otsa. Ta raputas pead ja langetas pilgu põrandale. Wojślaw oli Raslawiga sama vana. Nad ei pruukinud olla lähedased, kuid ta oli alati venna lapsepõlves taustal. Nad ütlesid teineteisele alati „tere“, kui nad üksteisest möödusid. Ja nüüd... Wojślaw osutus mõrvariks. Ja ikka veel ahne raha järele.

Ma ei saanud sel ööl magada. Keerlesin küljelt küljele, mõeldes kogu aeg sellele, mida olin Wojślawi kohta teada saanud. Mu pea mängis mulle igasuguseid trikke - niipea, kui mul õnnestus magama jääda, nägin absurdseid õudusunenägusid. Ärkates aknast välja vaadates arvasin, et näen teda noaga või mürgipudeliga. Raslaw oli öösel valves. Kambri teise seina vastas magas mu ema, kes hingas ühtlaselt ja lebas liikumatult. Iga väljastpoolt kostev heli ajas mu keha värisema. Hakkasin mõtlema mõrva põhjuse üle. Kas asi oli ainult rahas? Äkki oli Wojślawi tulevane naine midagi teada saanud, mida ta ei oleks pidanud teada saama?

Laat oli lõppemas - meile jäi üle vaid müümata jäänud kaup kokku korjata, koristada ja tagastada tulu maaomanikule. Minu ema ja mina olime keskpäevaks valmis ja mu vend aitas meid lauda.

- Sa oled tähelepanelik inimene. Mida sa mõtled, Milka? - Ema pani käe mu õlale. Ta vaatas mind murelikult; ma ei suutnud talle tõtt öelda. Ma ei saaks enam suvilast lahkuda. Ma mõistsin ema - ta tegi seda, mis oli ohutu, kui mina pidin tegema seda, mis oli õige. Ajada meridiaan välja ja panna Wojślaw oma tegusid kahetsema.

- Ma mõtlen järgmise aasta messile. Palju muutub, sest meil saab olema oma lehm. - Naeratasin ja embasin õrnalt oma ema. - Ma lähen nüüd mõneks ajaks Raslaw'i juurde.

Ta vastas noogutades ja lasi mind siis kambri uksest sisse. Liikusin reipalt läbi metsaserva - ma ei tahtnud riskida kohtumist meridiaaniga.

Lähenesin oma vennale, kes seisis Toruni läänevärava juures.

- Ma lähen mõrvatud naise perekonna juurde.

- Nüüd? - Ta vaatas taevasse, et kontrollida päikese asendit. - Sellisel juhul pead sa ise hakkama saama, kukkusin maha.

- Võib-olla on see isegi parem. Ära pahanda, aga tüdrukut mõistab kõige paremini teine tüdruk, - vastasin ja virutasin talle silma. Korrigeerisin oma džuudinööri punutud juukseid punutuks ja haarasin oma seeliku materjalist kinni, et ma ei kukuks üle liiga pika materjali. See oli üks riietest, mida ma emaga jagasin, kuid see ei istunud mulle väga hästi - pidin olema ettevaatlik, et mitte kangast tallata.

Ei läinud kaua aega, enne kui koputasin ühe kesklinna maja uksele, mis oli teiste vahele surutud. Umbes kaheksakohaline tüdruk avas mulle selle ja hüüdis kohe oma õele järele.

- Mis see on? - Tüdruk vaatas mind umbusklikult, pani käed rinnale.

- Wojlaw pidi olema sinu lell?

- Jah, kahjuks. Hea, et ta sai löögi... pähe. - Tüdruk susises. Märkasin kohe, et teda raputavad tugevad emotsioonid. - Vabandage, et olin ebaviisakas, tulge sisse. Kas soovite jooki? - Vastas ta, näidates samal ajal käega maja sisemust.

- Jah, aitäh. August võib olla tõeline piinarikas. - Me istusime koos puulaua taha, koos pintsakuga kergelt kääritatud kukemahla. - Kas te teate veel midagi?

- See kurgu oli ainult raha eest, ja mu õde oli liiga armunud, et seda näha. Lõpuks hakkas mu isa huvi tundma, kuhu tema väärtasjad läksid - ta lõi Wojlawile elatusvahendid ära, ja ta vihastas.

- Kui nad abiellusid, sai vara tema omaks. - Ma lõpetasin tüdruku jaoks. - Vabandust, et küsin, aga... Kas sa nägid laipa? Kuidas ta suri?

- U- lõi midagi tagantjärele - tema hää hakkas murduma ja silmadesse tulid pisarad. Tunnistused hakkasid üksteisele vastu rääkima. Kas ta suri mürgituse või kukkumise tagajärjel? Taimepidaja ei maininud mingeid väliseid vigastusi, seega tähendas see, et mitte-haava tema tagaküljel ei saanud tekkida enne tema surma. Wojlaw arvas, et Babka ei ütleks sõnagi, ja otsustas siis, et juhuslik mürgistus on liiga kahtlane lugu? See jõuab selleni. Ta oli ilmselt liiga pimestatud tüdruku rahast, et kõike korralikult planeerida.

Tüdruk märkas mu tähelepanelikkust. Ta pühkis pisarad ära ja lehvitas käega mu näo ees.

- Oh, andke mulle andeks. Ma soovin, et ma saaksin kuidagi sinu kannatusi leevendada. - Naeratasin talle rahustavalt. - Ma tean, et me ei tunne teineteist ja võib-olla ei oleks pidanud üldse siia tulema, aga ma soovin, et sa teaksid midagi. Wojlaw mürgitas su õde. Ma rääkisin vanaemaga, kes seisis metsa ääres.

- Arvasin, et see ei olnud õnnetus. Ma lihtsalt... ei tahtnud uskuda, et see oli tema süü.

- Ma sain aru. - Tõusin püsti ja sirutasin end. - Kuule, kui me kogume rühma inimesi ja tõendeid, on meil alus teda siit välja saata. Ja anda lohutust sinu õe hinge. Mida talle kõige rohkem meeldis süüa?

- Ah, noh, jah. - Tüdruk tõusis samuti püsti ja lahkus siis naaberkambrisse. Ta tuli tagasi punutud korviga, mis oli ümarate nurkade ja külgedel olevate süvenditega riskülikukujulised piparkoogid - traditsioonilised Toruń Catharines. - Palun, ma tahtsin teda nendega matta, aga.... tahtsin teda matta.

- Täna teid siiralt! - Naeratasin laialt, vaadates küpsiseid. - Homme hommikul jätame piparkoogid põllule ja ootame, herbaatori sõnul peaks sinu õde selle žesti vastu võtma, kui päike on tõusnud. Siis kaob see ära.

Tüdruk noogutas, pani taskurätiku näole ja hakkas jälle nutma. Ka minu silmad täitusid pisaratega. Panin korvi maha, siis panin ettevaatlikult käed ümber tema.

Järgmisel päeval kogunesime metsa servale. Surnu perekond, ravimtaimepidaja, Raslaw, minu ema ja mina. Tõime vajalikud asjad - korvi piparkooke ja abielusõrmuse. Jätsime need põllule ja läksime siis kohe tagasi puude alla. Kõik olid vait ja närvilist õhkkonda oli kohe tunda. Istusime maha pehmele murule ja, et ootamise ajal aega veeta, hakkasime rääkima erinevatel teemadel - messist, meie minevikust, meie tööst põllul.....

Kell oli juba lähenemas keskpäevale. Me ei pidanud kaua ootama, kuni põllul vilksatas ja ilmus kummituslik kuju. Meie kõrvu jõudis kõrvulukustav karjumine, mille järel hakkas meridiaan saaki otsides maapinna kohal ringiratast tegema. Vägivaldne värin raputas mind.

- Laske mul edasi minna, mu kullakesed. - Taimepidaja seisis meie ees ja sirutas käed, et võtta korvi ja sõrmus. Me astusime tagasi ja naine süütas põllu serval tule. Ta lisas leegi ergutamiseks kuiva metsamulda.

Siis nägime silmapiiril kuldsete nisukõrte vahel kulgevat kuju, mis meenutas imelikku järve.

Sidunud peaosa järgi tundis mu vend mehe ära - Wojlaw kõndis vaimule vastu.

- Neetud olgu ta põrgu! - Raslaw kirus ja jooksis edasi, enne kui mina ja mu ema jõudsime teda peatada. - Mine siit minema või ta tapab sind!

Mees põllul vaatas hajameelselt mu venna poole. Kahjuks märkas teda ka meridiaaninaine. Ta hakkas tema poole liikuma ja mulle tundus, et aeg on peatunud. Kuulsin vaid oma südame peksmist ja seisin nagu läbipõimunud, vaadates Raslaw'ile lähenevat vaimukest. Siis märkasin silmanurgast lendavat kivi.

Taimepidaja oli edukalt koletise tähelepanu äratanud. Värisevate kätega viskas ta piparkoogi ja sõrmuse tulle. Meridiaan peatus, siis pööras ta pea Wojslawi poole.

- Mul on nii kohutavalt kahju! Andestage mulle, palun! - hüüdis ta, joostes oma surnud armastatu poole. Ta heitis end põlvili ja peitis näo kättesse, tema keha raputas nutt.

Selleks ajaks oli rõngas jõudnud kuumeneda ja piparkoogid olid söestunud. Meridiaan hakkas õhku sulama, samal ajal nägi ta üha enam välja nagu tema inimkuju. Tema nägu ei näinud enam välja nagu õhukese, halli nahaga kaetud kolju, vaid terve, punetav nägu. Tema juuksed olid kuldseteks punutud, lokkis ja peas kinni pandud, ja tüdruku kehale ilmus kerge linasest riidest kleit. Hetkel, mil ta peaaegu elutuks muutus, kadus ta ära.

Maapealsest rändamisest vabanenud meridiaanitüdruku perekond embas üksteist, nuttes leinast, aga ka rõõmust. Raslaw lähenes Wojslawile ja sidus tema randmed kõiega kinni.

- Kas sa arvasid, et saad mõrvaga pääsu? Pisarad ei saa parandada kahju, mida sa oled süütutele inimestele teinud," sülitas ta ja osutas pisarate käes embuses olevatele meestele. - Vaatame, mida kohus ütleb, eks?

Raslaw, kasutades oma füüsilist eelist, tõmbas mehe püsti. Ta viis ta linna. Surnu perekond tänas innukalt rohtu, mille peale viimane naeratas ja punastas kergelt. Tavaliselt tähelepanuta jäetud, ohtlikuks peetud naine oli nüüd tähelepanu keskpunktis. Tüdruku isa lubas tuua ravimtaimurile rikkaliku tasu.

Elu Toruńis ja selle ümbruses pöördus tagasi normaalseks. Linnas levisid välkkiirelt mitmesugused tundmused, sealhulgas see, et Wojślaw mõisteti linnast välja ja mõisteti hukkunu perekonnale hüvitist maksma. Mis juhtus temaga edasi? Seda ei teata, kõik arvavad, kuid keegi ei tõstatanud seda teemat.

Tüdruku sugulased püstitasid Wojślawi poolt annetatud vahenditest mälestusmärgi, kaitstes nende lugu unustuse eest. Kivisse jäädvustatud surnu kujutis oli ühtlasi hoiatuseks. Iga ebamoraalne tegu toob varem või hiljem kaasa tagajärjed. Ei ole kuritegu ilma karistuseeta. Kõrgemad jõud valvavad õigluse üle ja ilmalikud väärtused ei tohiks seda häirida.

Mälestusmärk seisab Toruńis tänapäevalgi. Legend, võib-olla väljamõeldud, sisaldab alati terta tõtt. Maailm muutub päevast päeva, kuid mälu ajaloost, kultuurist ja iidsetest uskumustest peaks hoidma oma koha meie meeles. Lõppude lõpuks ei tea me kunagi, millal meie esivanemate kogutud teadmised meile kasuks tulevad...

Tõlge: DeepL.com (Pro versioon)